

LA DESAPARICIÓ DEL RELIQUIARI MAJOR DE LA CINTA El Capítol de la Catedral ha obstaculitzat diverses iniciatives del grup de recerca

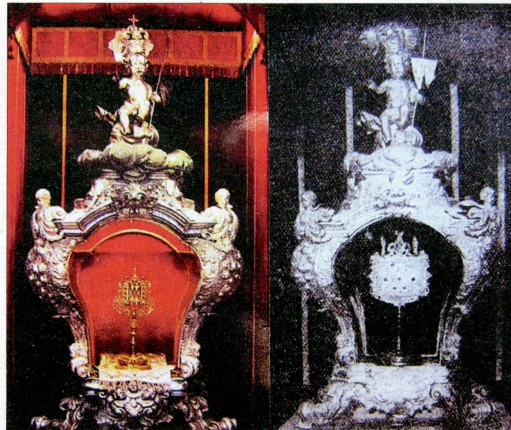
VE DE LA PÀGINA 3

a molts del grup. Potser sabia alguna cosa en secret de confesió", diu anar Gasulla.

El fet que s'hagen trobat peces com la figura de Sant Joan Evangelista, separada de la Creu de Montcada -una altra peça del tresor de la catedral de Tortosa- en un museu de Madrid, reforça la teoria que alguns objectes van ser manipulats o trets dels baguls abans de l'embarcament amb el vapor Vita.

UNA CASA DE JESÚS Tot això també s'entrellaça amb una altra teoria, la més novel·lesca de totes però no per això la més inversemblant, ni de bon tros. "Van dir que en este llibre donaríem a conèixer tot el que nos sabem, i així ha estat", valora Gasulla.

Resulta que ell mateix coincidia

Comparativa de l'urna amb el Reliquiari petit i el Reliquiari major. / CEDIDA

sovint en arxius amb Antonio Mirandà Vilà, net del carismàtic metge Manuel Vilà Olesa, una eminència amb

la salut mental feble que es va desestabilitzar durant la Guerra Civil en entrar en contacte directe amb la

crueltat del conflicte. El seu net explica a Gasulla que conserva un dibuix del seu iaio, de quan estava ingressat al Pere Mata, en què reflecteix informació recollida en el seu consultori a Tortosa. El dibuix, facilitat a Antonio per la direcció de l'institut de salut mental, inclou un full de calendari amb una imatge del carrer Curt de Jesús, i un apunt manuscrit pel metge: "Puede estar enterrada la reliquia grande de la Cinta en este punto?". La casa assenyalada pel doctor Vilà era una casa amb pati, que ara és una casa amb dos o tres plantes que, segons Gasulla, recentment va ser adquirida per una immobiliària del territori. L'amo de la casa havia estat el representant de la facció més anticlerical d'Acció Republicana Catalana, el partit de Cid Mulet, al comitè local antifeixista de Jesús. Es tracta de Juan Chavarría

Sebastià àlies Tacha, denunciat per algunes famílies a Jesús per suposats excessos durant els primers mesos de la Guerra Civil, quan encara Tortosa es mantenia en mans republicanes. Així ho recull Daniel Arasa en el seu llibre *Jesús en guerra* (1936-1939).

Chavarría va morir a l'exili a França, on la seua filla va fer de mestra. El grup de recerca ha intentat infructuosament contactar amb esta dona, que actualment viu en un poble del Baix Ebre i que s'ha negat en redó a parlar tot i haver-ho intentat a través de diferents vies i intermediaris. "El silenci fa sospitar", constata Gasulla, que es compromet a continuar treballant amb el grup de recerca: "Quan comences a remenar l'arbre, van caient els fruits". Tot fa indicar que l'última pàgina sobre si cal seguir buscant el Reliquiari major, encara no està escrita. ■

I A MÉS...

L'autenticitat dels fragments de Cinta d'una família tortosina i dels altres dos reliquiaris

El llibre del grup de recerca del Reliquiari major obre de bat a bat una altra incògnita que no havia estat posada sobre la taula de forma explícita: l'autenticitat dels diferents fragments de la Santa Cinta que es conserven. Suposadament, el Reliquiari menor (43 centímetres i més de dos quilos) recuperat triomfalment després de la guerra i que presidia la capella de la Cinta, tot i que n'ocupa un espai desproporcionat que estava reservat al Reliquiari major (més de 6 quilos i 75 centímetres), guarda 39 centímetres de la Santa Cinta, uns dos pams o, d'una altra manera, una sisena part del total. El 2017, amb motiu dels 400 anys de l'Arxiconfraria de la Cinta, el bisbat de Tortosa va encomanar un nou reliquiari, anomenat de la Llaçada, per a guardar-hi un fragment de la Santa Cinta [a la imatge, el bisbe Benavent durant l'operació] i que pogués ser traslladada a altres llocs amb motiu d'esdeveniments religiosos.

El cas és que la investigació del grup de recerca duta a terme des d'aquell mateix 2017 ha fet sortir a la llum un altre possible fragment de la Santa Cinta, en mans d'una família tortosina. Una dona, que vol conservar l'anonimat i que tenia el marit malalt de càncer, va anar un dia a la catedral i algú li va donar un tros de la Cinta. "Fa 12 anys que este home dorm amb la Cinta sota el coixí i es troba relativament bé", apunta Josep Maria Gasulla.

El grup va demanar a la dona una fotografia i en veure-la, els seus membres van quedar impactats, ja que tenia cinc nuats com els que descrivia l'inventari de l'any 1347. Van proposar al bisbe Benavent fer un estudi del fragment de la Cinta del Reliquiari històric menut i poder determinar, per comparació, l'autenticitat d'altres fragments, com era el cas. El bisbe es va negar a tocar el Reliquiari petit però es va obrir a fer servir el fragment del nou Reliquiari

de la Llaçada, a la vegada que el grup de recerca va convèncer la dona perquè tallés i els fes arribar un petit tros de cinta de 3 centímetres. El Capítol Catedralici, però, va tornar a donar un cop de porta al grup de recerca i es va negar "per unanimitat", segons va argumentar, a fer cap prova microscòpica. "Va suposar una resposta inesperada i difícil d'entendre", es lamenta en el llibre.

Una de les explicacions passa per les possibles reserves sobre l'autenticitat fins i tot de la Santa Cinta que es conserva actualment. Al programa de Festes de la Cinta de l'any 1953, un conseller de la sucursal del Banc d'Espanya de Tortosa -on havia estat dipositat part del tresor de la catedral- recordava en un article que l'any 1937 van estar a punt de canviar la Santa Cinta del Reliquiari petit per un

altre brodat antic, per a salvar la reliquia d'un destí incert. Finalment, no ho van poder fer, però en alguns cercles s'ha especulat que algú en algun moment salvaguardés la reliquia separant-la del reliquiari, tant del petit com del gran. I potser un fragment va anar a parar a una família tortosina, gairebé 70 anys després. Potser el Capítol Catedralici no vol exposar-se al resultat d'una prova científica que qüestionés l'autenticitat de la que es venera com a Santa Cinta? Fonts del grup de recerca així ho reconeixen. Siga com siga, el fragment cedit per la família tortosina sí que ha estat analitzat. A iniciativa del grup de recerca, el doctor Manich, del CSIC, especialista en teixits, va valorar que "mai havia vist un teixit així", entorxat i habitual en l'Edat Mitjana. En canvi, ara sí a través del Capítol de la catedral, el Centre de Restauració de Béns Mobles de Valldoreix data el teixit del segle XIX, cosa que en descartaria l'originalitat. El grup de recerca ha buscat l'opinió d'un tercer, la Universitat Politècnica de Terrassa, i al tancament d'esta edició continua pendent de la seua resposta. ■

FOTO AMADOR GISBERT

APP

ABONAMENTS GRATUÏTS

per viatjar als teus destins habituals

- Tarragona
- Saragossa
- Barcelona
- Lleida
- Castelló de la Plana
- Terol
- Peníscola
- Salou
- Cambrils
- Sitges
- Alcanyís
- Vall-de-roures
- Fraga
- Benicarló
- Vinaròs
- Tortosa
- Amposta
- La Ràpita
- Alcanar
- Gandesa
- Arnes
- Horta de Sant Joan
- La Sénia
- Prat de Comte
- Xerta
- Batea
- Ulldecona

Més informació a hife.es

Consulta si el teu trajecte té Abonament Gratuït